

FI Dnr 20-12924

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att det kontracykliska buffertvärdet inte ändras och fastställs därför till 0 procent. Det innebär att Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde inte ändras.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.¹

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla och stärka bankernas motståndskraft när systemrisker ökar. Buffertkravet ska sedan kunna sänkas eller helt tas bort vid en finansiell kris eller när omständigheterna i övrigt motiverar en sänkning. Det frigör kapital som ger bankerna utrymme att i högre grad upprätthålla sin utlåning och därmed mildra en nedgång i ekonomin.

Den senaste gången FI beslutade att ändra det kontracykliska buffertvärdet var den 16 mars 2020. FI beslutade då att sänka det kontracykliska buffertvärdet från 2,5 till 0 procent.² Detta värde började tillämpas den 16 mars 2020. Ett beslut om sänkt kontracykliskt buffertvärde ska innehålla information om hur länge det lägre buffertvärdet förväntas bestå. FI kommunicerade därför att myndigheten räknar med att den nya lägre buffertnivån kommer bestå i minst tolv månader. Förutsatt att normala implementeringsperioder tillämpas innebär det att buffertvärdet kan förväntas kvarstå på 0 procent fram till åtminstone den 16 mars 2022.

¹ Det kontracykliska buffertvärdet ändras i multiplar om 0,25 procentenheter. Det finns inget maximalt buffertvärde men automatisk reciprocitet gäller enbart upp till 2,5 procent.

² FI (2020), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 16 mars 2020, FI Dnr 20-6054.

Finansinspektionens bedömning

Fram till 2018 höjde FI successivt det kontracykliska buffertvärdet i takt med att systemriskerna ökade. Spridningen av, och omfattande åtgärder för att begränsa, coronaviruset har skapat stora störningar i många länders ekonomier och skapat turbulens på finansiella marknader. Den 16 mars 2020 valde FI att sänka buffertvärdet för att motverka en kreditåstramning och på så sätt mildra en nedgång i ekonomin. Sänkningen av den kontracykliska bufferten har frigjort kapital så att bankerna i högre grad kan upprätthålla utlåningen och de har bättre möjlighet att tillgodose en högre efterfrågan på krediter.

Under mars och april 2020 var utlåningen från svenska MFI till icke-finansiella företag på något högre nivåer än i början av året. I årstakt växte utlåningen till icke-finansiella företag med 5,8 procent i april. För hushåll var tillväxttakten för MFI:s utlåning 5,2 procent. De totala skulderna växte med 6,5 procent i årstakt under det första kvartalet 2020. Det innebär att kreditgapet, beräknat enligt Baselkommitténs standardmetod, ökade något jämfört med det fjärde kvartalet 2019 och uppgick till 3,5 procentenheter. Det betyder att det kontracykliska buffertriktivärdet fastställs till 0,48 procent. För närvarande är utvecklingen på kreditmarknaden, likt utvecklingen för realekonomin, svårbedömd. Trots att statistiken under mars och april inte visar tecken på att kreditutbudet har stramats åt, är det osäkert till vilken grad det återspeglar hushållens och de icke-finansiella företagens faktiska lånemöjligheter.

Den ekonomiska kris som nu råder, i kombination med osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen och den kommande återhämtningen, gör att det är viktigt att bankerna har kapitalutrymme för att upprätthålla sin utlåning och stödja den reala ekonomin. FI bedömer därför att det kontracykliska buffertvärdet på 0 procent kommer att bibehållas under en längre tid framöver. Ett beslut om höjning är endast aktuellt när situationen i både ekonomin och banksystemet återgått till det normala. Framtida höjningar av det kontracykliska buffertvärdet kommer, i likhet med de höjningar som FI beslutade om under perioden 2014–2018, att ske successivt i takt med att systemriskerna motiverar det.

FINANSINSPEKTIONEN

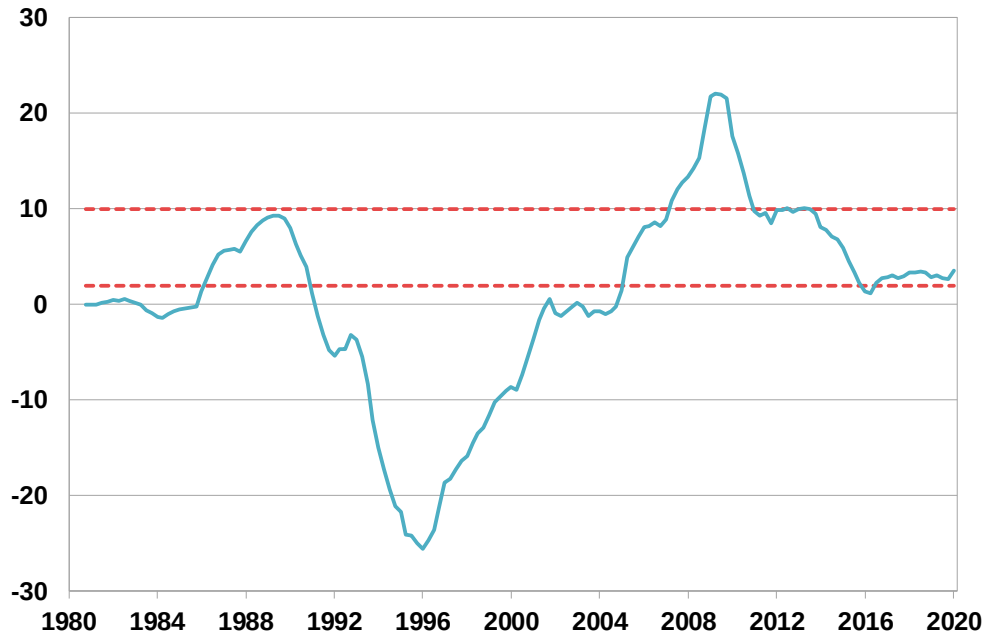
Erik Thedéen
Generaldirektör

Viktor Thell
Analytiker

Bilaga 1: Indikatorer

1 Kreditgap enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

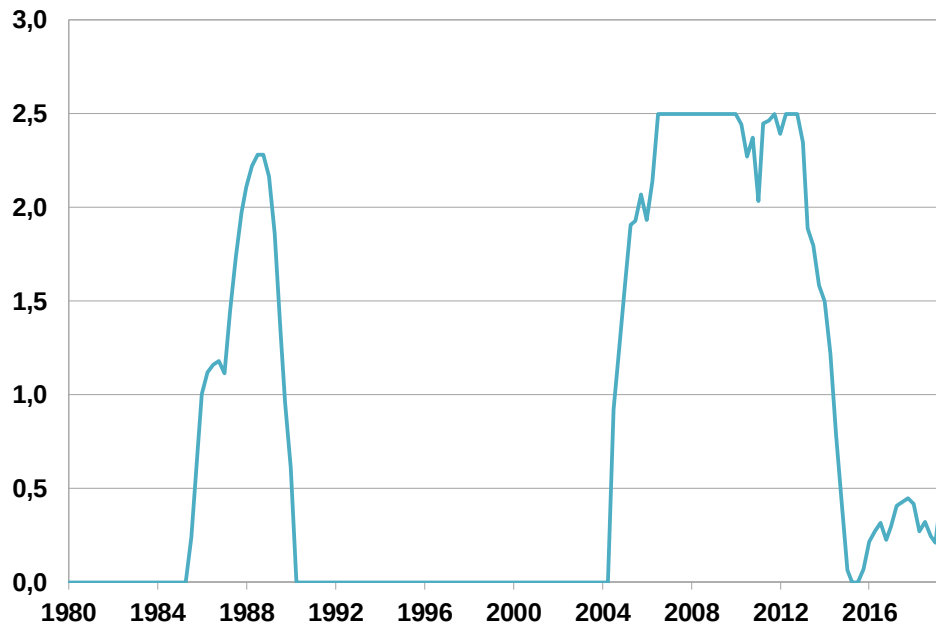

Anmärkning: De streckade linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källor: FI och SCB.

2 Buffertriktvärde enligt standardmetoden

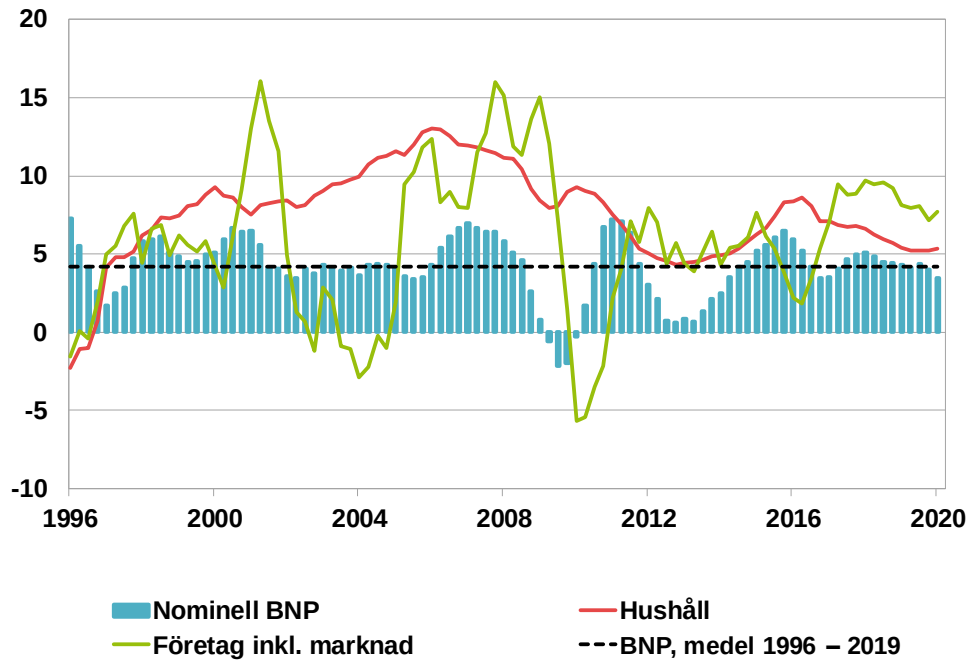
Procent

Källor: FI och SCB.

3 Utlåning till hushåll och företag samt nominell BNP

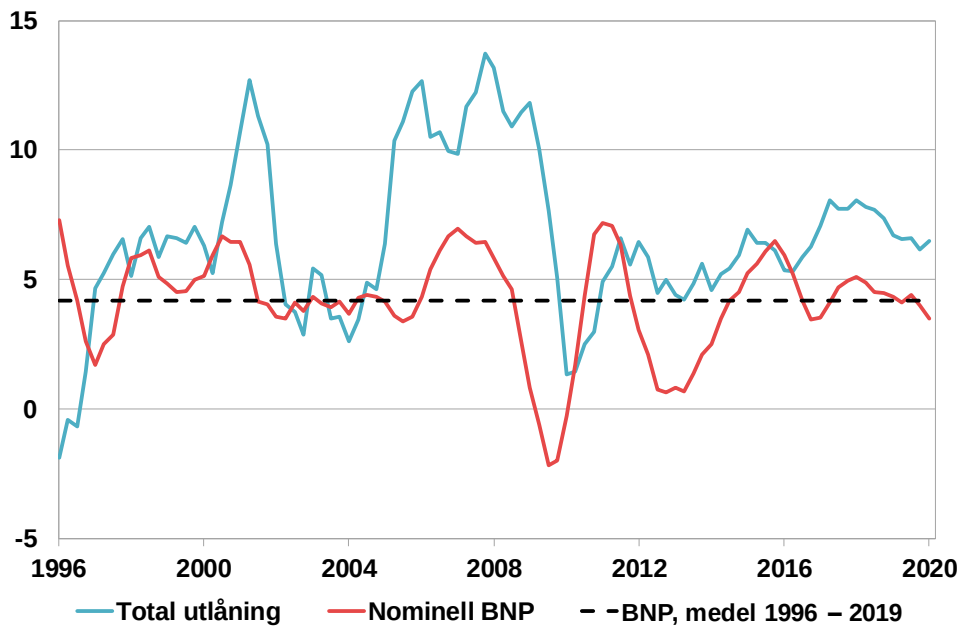
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

4 Total utlåning och nominell BNP

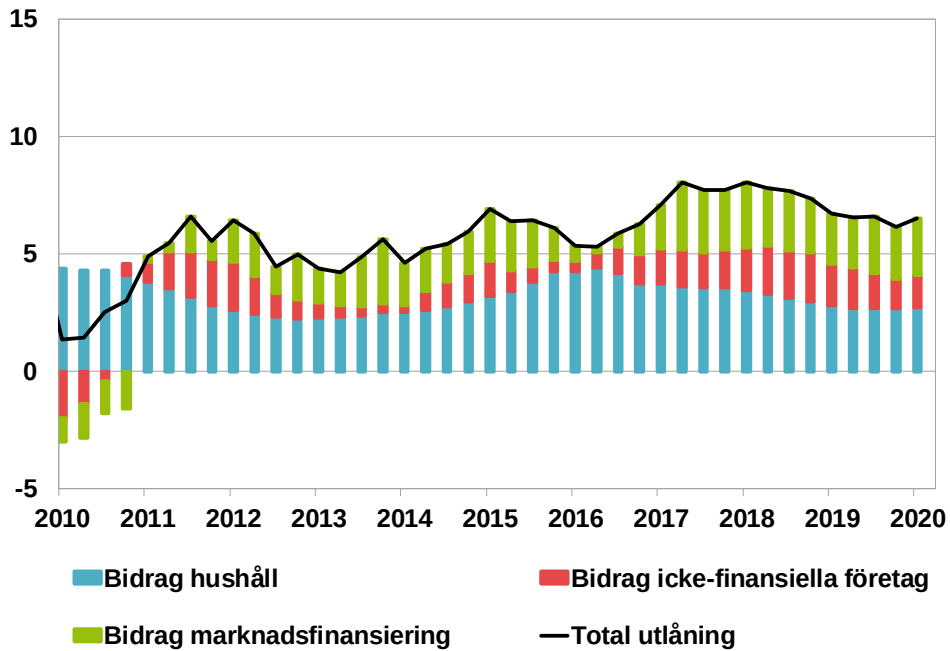
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

5 Bidrag till total utlåningstillväxt

Årlig procentuell förändring

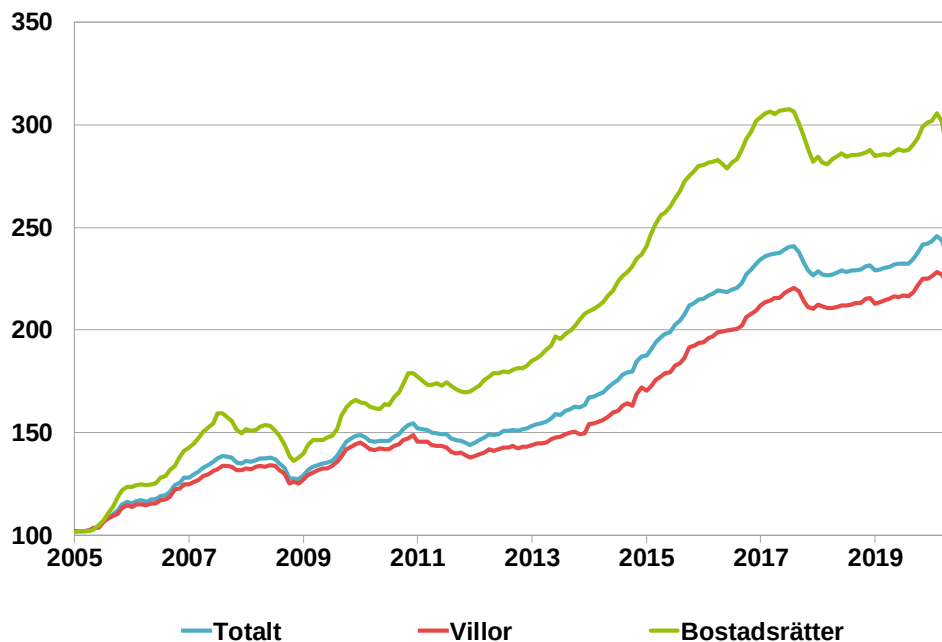

Anmärkning: Avser total utlåning till hushåll och företag samt deras bidrag till den årliga procentuella tillväxttakten. Bidrag icke-finansiella företag avser MFI:s utlåning till icke-finansiella företag.

Källor: FI och SCB.

6 Bostadspriser i Sverige

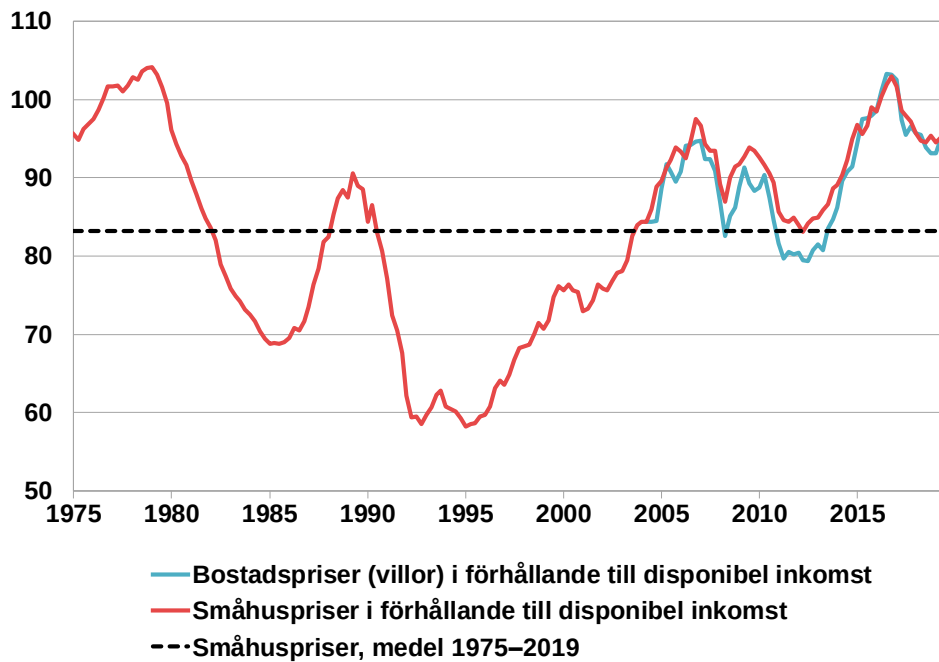
Index 100 = januari 2005

Källa: Valueguard.

7 Bostadspriser i förhållande till disponibel inkomst

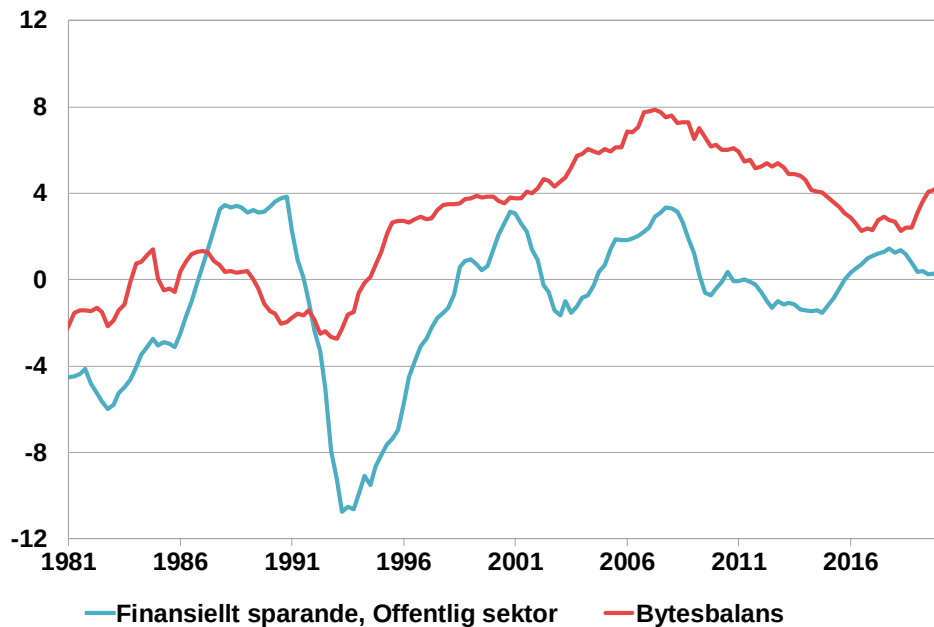
Index 100 = 1980

Källor: SCB och Valueguard.

8 Bytesbalans och offentligt finansiellt sparande

Procent av BNP

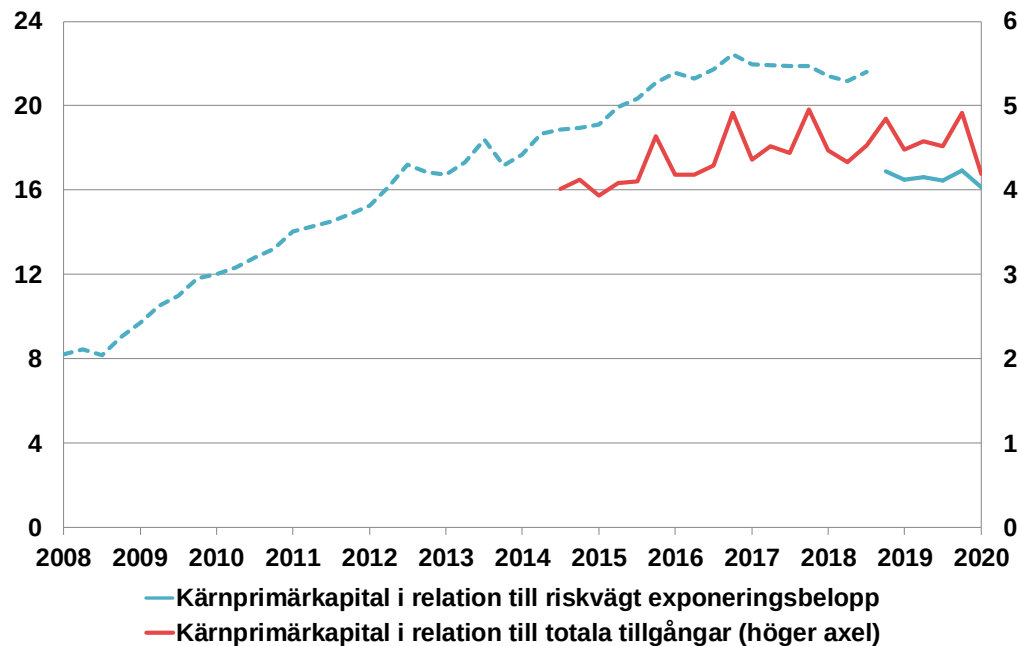

Anmärkning: Bytesbalansen är beräknad med hjälp av nationalräkenskaperna.

Källa: SCB.

9 Kärnprimärkapital

Procent

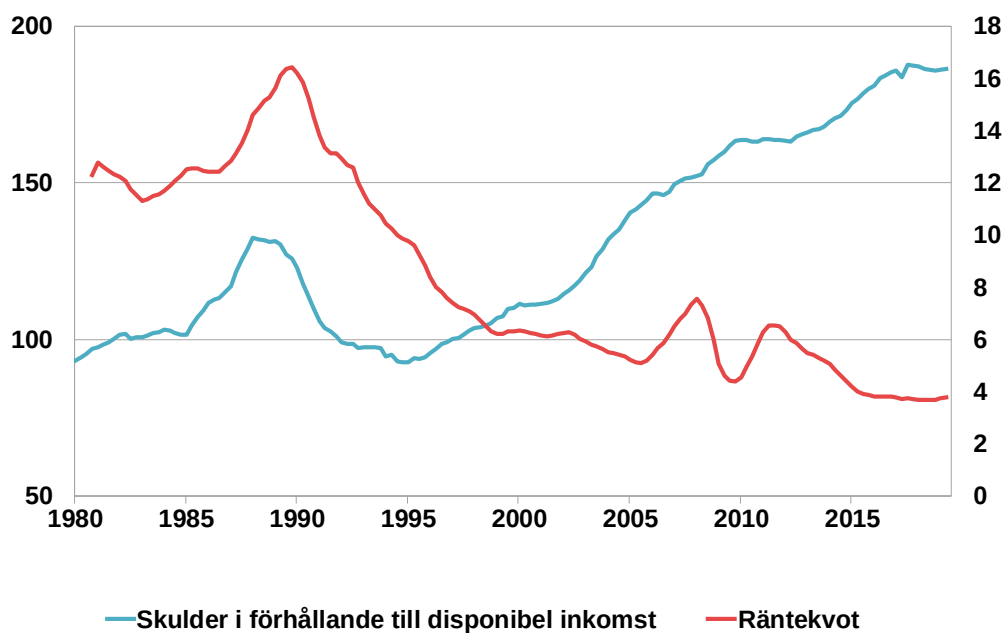

Anmärkning: Diagrammet visar ett oviktat genomsnitt för de tre svenska storbankerna. Sedan kv. 4 2018 tillämpas riskviktsreglerna för svenska bolån i pelare 1 inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen. Ändringen innebär att det riskvägda exponeringsbeloppet ökade och att kapitalkravet i procent av riskvägt exponeringsbelopp minskade. Effekten på kapitalnivåer och kapitalkrav i kronor var begränsad. Totala tillgångar avser bankernas konsoliderade situation.

Källa: FI.

10 Hushållens skulder och räntebetalningar i relation till inkomst

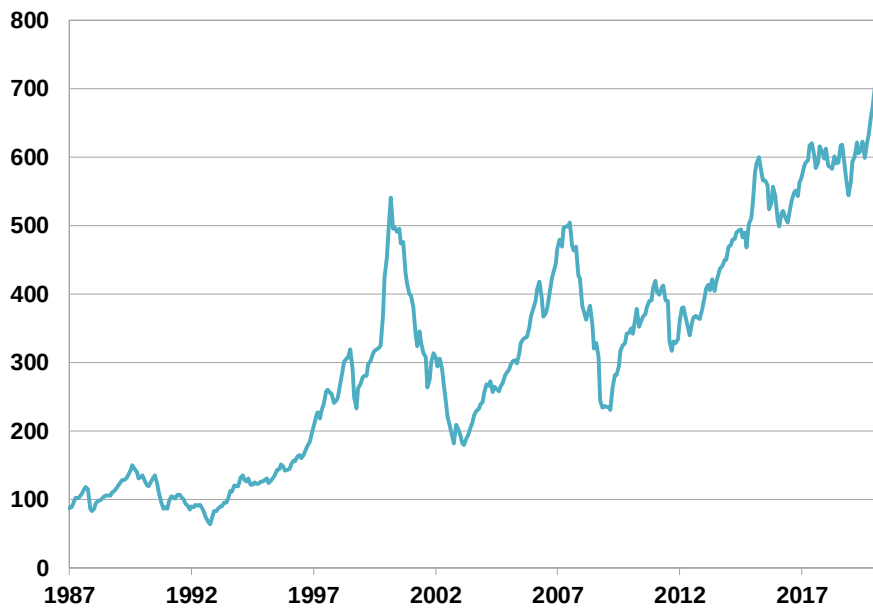
Procent av disponibel inkomst

Källa: SCB.

11 Reala aktiepriser

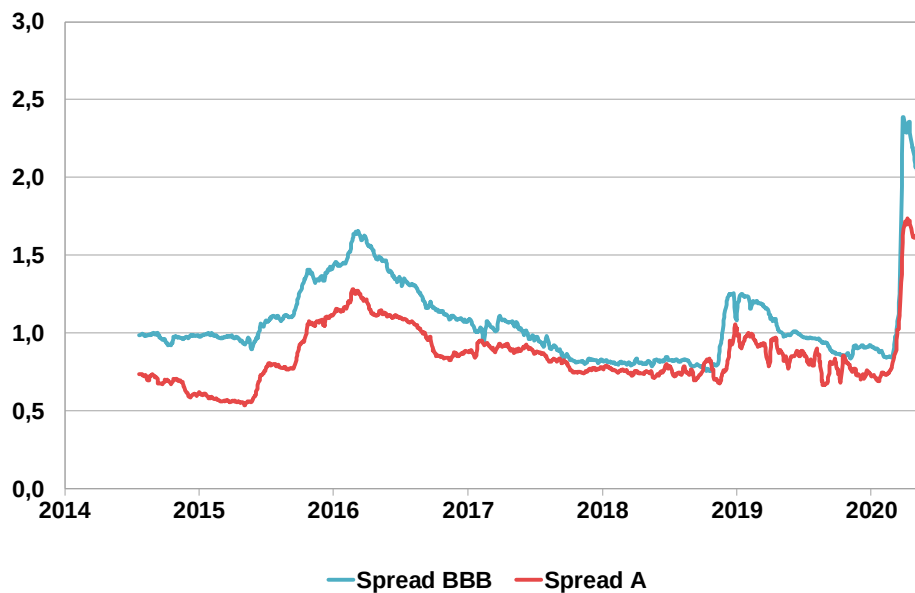
Index 100 = 1987

Källor: SCB och Refinitiv Datastream.

12 Svenska riskpremier

Procentenheter

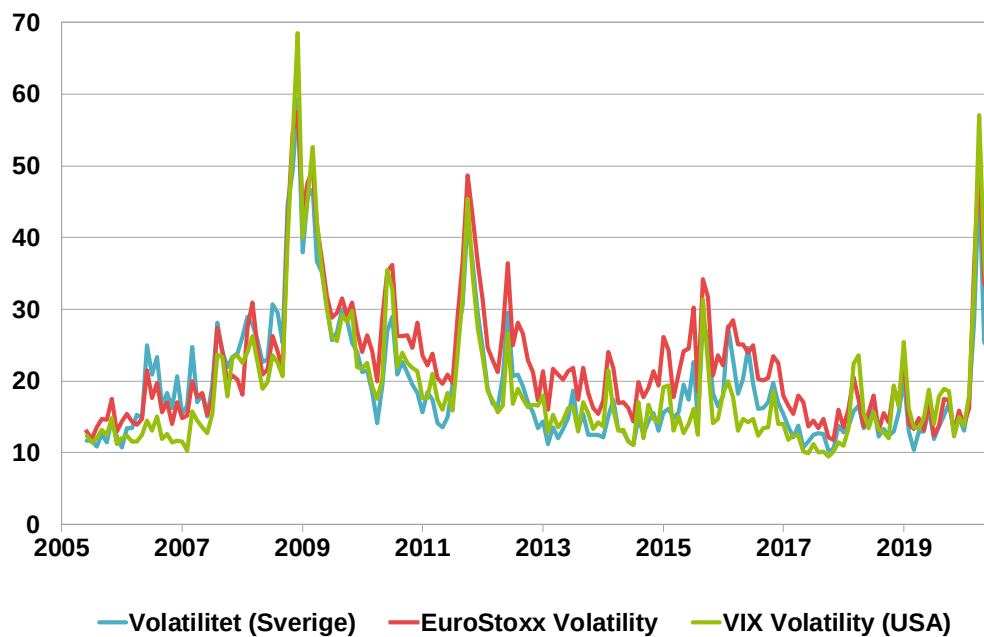

Anmärkning: Ränteskillnader för företagsobligationer med olika kreditbetyg i Sverige. Skillnaden beräknas mellan avkastningen för ett index av svenska företagsobligationer (Thomson Reuters Sweden corporate benchmark) med löptid på fem år och en svensk swapränta. Diagrammet visar fem tradingdagars glidande medelvärde.

Källa: Refinitiv Datastream.

13 Volatilitetsindex

Standardavvikelse

Anmärkning: Implicit volatilitet beräknad från indexoptionspriser. För Volatilitet (Sverige) används SIX Volatility fram till september 2018. Från oktober 2018 används istället ett medelvärde av OS30C implicita volatilitet beräknat för calls och puts.

Källa: Refinitiv Datastream.